

Folketingets Sundhedsudvalg

Folketingets Sundhedsudvalg har den 20. juli 2009 stillet følgende spørgsmål nr. 616 (Alm. del) til ministeren for sundhed og forebyggelse, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Özlem Sara Cekic (SF).

Spørgsmål nr. 616:

”Ministeren udtaler i Politiken den 22. juni 2009 om dansk psykiatri omfattende brug af tvang, at den danske strategi er at; ”Vi bruger bælte, hvor andre lande medicinere patienterne meget kraftigt”. Ministeren bedes redegøre for, hvilken dokumentation ministeren bygger denne udtalelse på.”

Svar:

På sundhedsområdet har vi både i Danmark og internationalt igennem især de seneste 20 år set en stigende fokus på patienters selvbestemmelsesret og integritet. Dette afspejler sig bl.a. i Sundhedsloven, hvor reglerne om informeret samtykke er et bærende element.

Psykiatriloven giver imidlertid hjemmel til i visse tilfælde at anvende tvang, men tvang må ikke benyttes, før mulighederne for at opnå patientens frivillige medvirken er udtømte. Det er en vedvarende udfordring i psykiatrisk behandlingsarbejde at forsøge at minimere tvang mest muligt, om end de nuværende behandlingsmuligheder for alvorlige og svært indgribende psykiske sygdomme, ifølge Sundhedsstyrelsen, ikke er så effektive, at det er muligt helt at undgå tvang.

Jeg har den holdning, at det er vigtigt *hele* tiden at holde fokus på anvendelse af tvang i psykiatrien. Det er bl.a. derfor, at jeg har igangsat en undersøgelse i Sundhedsstyrelsen om anvendelsen af tvang i andre lande. Formålet med denne undersøgelse er at afdække andre landes lovgivning og praksis omkring svært psykisk syge patienter for dermed at blive klogere på, om vi kan tilrettelægge vores lovgivning og praksis anderledes.

Sundhedsstyrelsen er blevet bedt om at tilrettelægge arbejdet med at undersøge anvendelse af tvang i andre lande, herunder konkret at undersøge

1. hvilke former for tvang, der ifølge de pågældende landes lovgivning må anvendes, og hvilke kriterier, der er herfor
2. om der i disse lande kan anvendes og anvendes andre former for tvang, end angivet i den danske psykiatrilov
3. om og hvordan den anvendte tvang registreres og monitoreres, herunder om der føres offentlige statistikker med anvendelsen af tvang
4. hvilke behandlingsmetoder/sikkerhedsforanstaltninger, der anvendes over for ekstraordinært farlige patienter
5. regler for, om og hvornår, sindssyge kriminelle indlægges/behandles på psykiatrisk afdeling eller fængsles

Slotsholmsgade 10-12
DK-1216 København K
Tlf. +45 7226 9000
Fax. +45 7226 9001
E-mail sum@sum.dk
Hjemmeside www.sum.dk

Dato: 12. august 2009
Sags nr.: 0906069
Sagsbeh.: SUMSMJ/Regional
sundhed
Dok nr.: 79440

6. hvordan behandlerkulturen er i de enkelte lande, herunder hvilke tvangsindgreb, der anses for at være mere eller mindre indgribende/humane i forhold til andre.

Endvidere skal styrelsen foretage en faglig vurdering af tvangsmetoder anvendt i Danmark, herunder tvangsfiksering.

Folketingets Sundhedsudvalg, § 71-udvalget og jeg selv besøgte som bekendt i foråret Sikringsafdelingen i Region Sjælland, hvor vi bl.a. fik beskrevet nogle behandlingsmetoder brugt i udlandet, herunder passiviserende tvangsmedicinering. Med Sundhedsstyrelsens undersøgelse får vi et godt udgangspunkt for at drøfte og vurdere anvendelsen af tvang. En drøftelse jeg som bekendt ved flere lejligheder har tilkendegivet, at Sundhedsudvalget vil blive indbudt til, når undersøgelsen foreligger i begyndelsen af efteråret.

Med venlig hilsen

Jakob Axel Nielsen / Sine Mutanu Jungersted